

Monochrom. Wszystkie kolory tęczy

Przewodnik po wystawie

w tekście łatwym do czytania i zrozumienia

Spis treści

Wstęp.....	strona 3
Wystawa.....	strona 4
Monochrom.....	strona 5
Stare fotografie.....	strona 6
Fotografowanie.....	strona 7
Sposoby robienia fotografii.....	strona 8
Dagerotypia	strona 9
Papier solny.....	strona 10
Cyjanotypia	strona 11
Kolodion	strona 12
Ambrotypia	strona 13
Ferrotypia	strona 14
Panotypia	strona 15
Papier albuminowy	strona 16
Heliografia	strona 17
Izohelia	strona 18
Fotografia natychmiastowa.....	strona 19
Techniki szlachetne.....	strona 20
Papier żelatynowo-srebrowy	strona 20
Ile czasu potrzebuję na zobaczenie wystawy?.....	strona 22
Wskazówki dotyczące zmysłów	strona 23

Wstęp

W Muzeum Fotografii jest nowa wystawa.

Wystawa nazywa się **Monochrom. Wszystkie kolory tęczy.**

Wystawę możesz zobaczyć od 18 października do 8 lutego 2026 roku.

Wystawę wymyślił Wojciech Nowicki.

Z przewodnika dowiesz się:

- co zobaczysz na wystawie
- jak kiedyś robiono fotografie.

Miłego zwiedzania!

Wystawa

Na wystawie jest prawie 300 fotografii.

Na wystawie jest dużo starych fotografii.

Niektóre fotografie mają ponad 150 lat.

Fotografie należą do:

- Muzeum Fotografii w Krakowie
- Muzeum Narodowego we Wrocławiu
- Muzeum Sztuki w Łodzi
- Wojciecha Nowickiego.

Monochrom

Monochromatyczność to cecha.

Oznacza, że obraz ma tylko 1 kolor.

Jak zrobić monochrom

Wybierz 1 kolor.

Na przykład zielony.

Kolor zielony może mieć różne odcienie.

Czyli kolor może być:

- zielona jak trawa
- zielona jak ogórek
- zielona jak butelka ze szkła.

Obraz namalowany takim farbami będzie monochromatyczny.

Stare fotografie

Stare fotografie są monochromatyczne.

Wiele osób mówi:

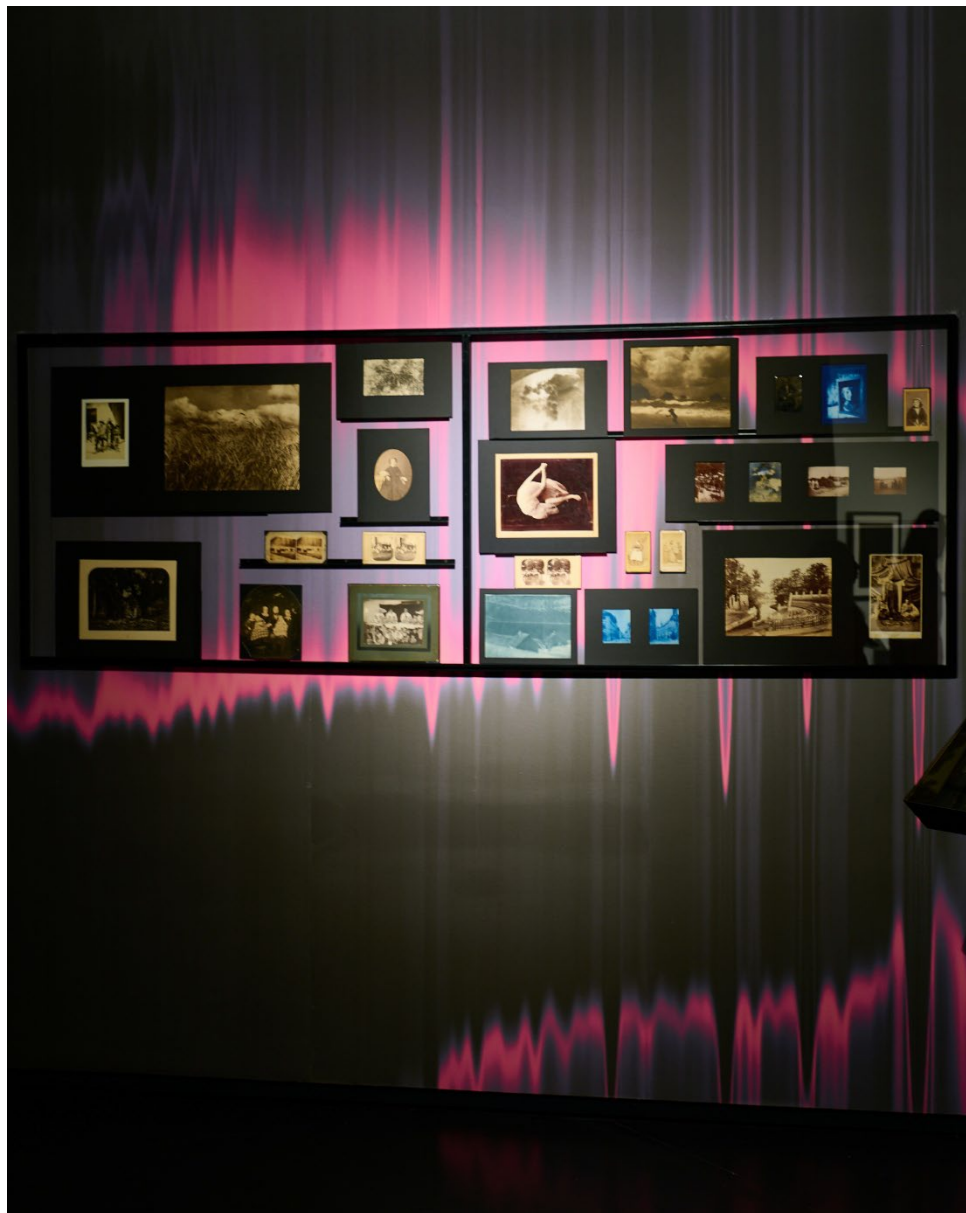
stare fotografie są czarno-białe.

To nieprawda.

Fotografie miały różne kolory.

Fotografie na wystawie mają kolor:

- srebrny
- niebieski
- brązowy.

Fotografowanie

Kiedyś fotograf musiał znać chemię i fizykę.

Fotograf używał różnych:

- urządzeń
- płynów
- proszków.

Fotografowie robili fotografie na:

- płytkach ze szkła
- płytkach z metalu.

Fotografia była droga.

Fotograf robił fotografię bardzo długo.

Sposoby robienia fotografii

Fotografowie robili eksperymenty.

Wymyślali nowe sposoby:

- fotografowania
- kopiowania fotografii.

Najwięcej eksperymentów robili fotografowie z Anglii i Francji.

Na wystawie zobaczysz fotografie zrobione różnymi sposobami.

Na kolejnych stronach przeczytasz:

- w jaki sposób fotografowie robili fotografie
- na czym fotografowie robili fotografie.

Dagerotypia

Fotografię robi się na płytce z metalu.

Fotografia ma kolor srebrny.

Na wystawie popatrz na fotografię.

Potem popatrz z różnych stron.

Kolor się zmienia.

To, co jasne, robi się ciemne.

A to, co ciemne, robi się jasne.

Papier solny

Na papierze solnym robi się kopię fotografii.

Fotografie na papierze solnym mają kolor:

- brązowy
- szary.

Jak się robi kopię fotografii na papierze solnym

Fotograf moczy papier w wodzie z solą.

Czeka, aż papier wyschnie.

Potem fotograf pokrywa papier płynem ze srebrzem.

Na takim papierze robi kopie fotografii.

Cyjanotypia

Fotografię robi się na papierze.

Fotografia ma kolor niebieski.

Zrobienie fotografii jest tanie i proste.

Kolodion

Kolodion to płyn.

Kolodion jest wrażliwy na światło.

Fotografia z kolodionem ma kolor:

- czarny
- brązowy.

Jak się robi fotografię z kolodionem

Fotografię najczęściej robi się na płytkach ze szkła.

Fotograf pokrywa płytkę kolodionem.

Potem na płytce robi fotografię.

Gotowa fotografia ma odwrócone kolory.

To, co jasne jest ciemne.

To, co ciemne jest jasne.

Ambrotypia

Fotografię robi się na płytce ze szkła.

Jak się robi ambrotypię

Fotograf pokrywa płytkę ze szkła kolodionem.

Na płytce robi fotografię.

Fotografia ma odwrócone kolory.

Potem fotograf kładzie fotografię
na czarnym papierze lub materiale.

Wtedy kolory na fotografii się zmieniają.

Kolory będą takie, jak są naprawdę.

Ferrotypia

Fotografię robi się na płytce z metalu.

Jak się robi ferrotypię

Fotograf maluje płytkę na czarno.

Potem pokrywa płytkę kolodionem.

Na tej płytce robi fotografię.

Panotypia

Fotografię robi się na materiale,
na przykład płótnie lub ceracie.

Materiał musi być czarny.

Jak się robi panotypię

Fotograf pokrywa płytkę ze szkła kolodionem.

Na płytce robi fotografię.

Potem fotograf odkleja warstwę kolodionu.

Warstwę przykleja na materiał.

Papier albuminowy

Albumina to białko z jajka.

Na papierze albuminowym robi się kopię fotografii.

Fotografia ma kolor brązowy i błyszczy się.

Jak się robi kopię na papierze albuminowym

Fotograf pokrywa papier albuminą.

Czeka, aż papier wyschnie.

Fotograf pokrywa papier płynem ze srebrzem.

Czeka, aż papier wyschnie.

Na takim papierze robi kopię fotografii.

Heliografia

Heliografia to połączenie malarstwa i fotografii.

Ten sposób wymyślił Karol Hiller.

Karol Hiller był artystą.

Jak artysta robił heliografię

Artysta używał płyty z przezroczystego **celuloidu**.

Celuloid przypomina plastik.

Artysta malował płytę białą farbą.

Potem robił kopię.

Izohelia

Izohelia to sposób zmiany koloru fotografii.

Ten sposób wymyślił Witold Romer.

Witold Romer był chemikiem i fotografem.

Jak się robi izohelię

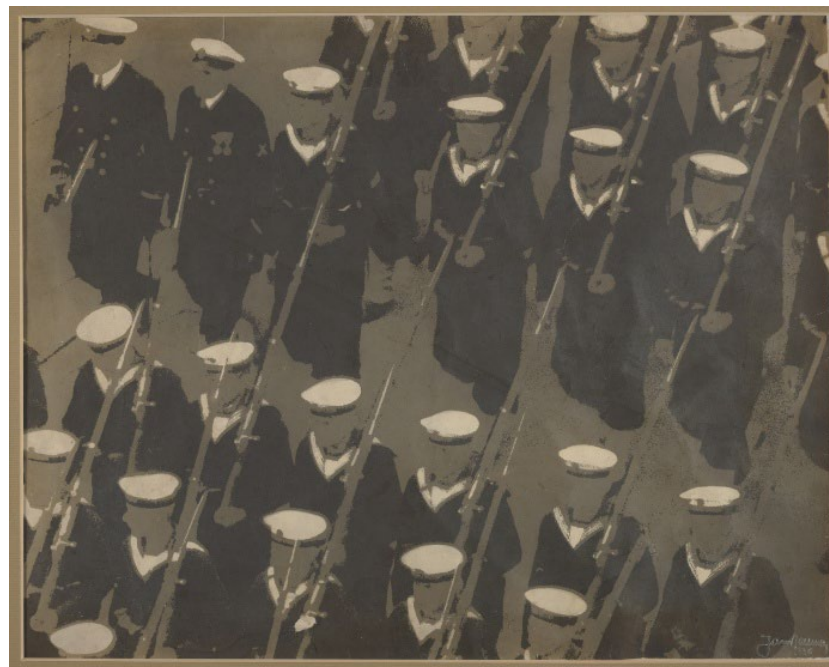
Fotograf robi kilka kopii tej samej fotografii.

Kopie są jasne i ciemne.

Potem łączy się te fotografie w jedną.

Na nowej fotografii są tylko jasne i ciemne kolory.

Nowa fotografia przypomina rysunek.

Fotografia natychmiastowa

Fotografię natychmiastową nazywamy często polaroidem.

Nazwa pochodzi od firmy Polaroid.

Fotografię robi się specjalnym aparatem.

Firma Polaroid pierwsza produkowała takie aparaty.

Jak zrobić fotografię Polaroidem

Do aparatu wkładasz małe arkusze.

Arkusz ma kilka warstw.

W arkuszu są różne substancje do wywołania fotografii.

Potem wciskasz guzik na aparacie.

Arkusz wysunie się z aparatu.

Fotografia pojawi się na arkuszu po około 1 minucie.

Techniki szlachetne

Techniki szlachetne to różne sposoby robienia fotografii.

Techniki szlachetne to na przykład:

- bromolej
- przetłok
- guma.

Fotografie przypominają obrazy.

Papier żelatynowo-srebrowy

Na papierze robi się kopię fotografii.

Papier ma warstwę:

- żelatyny
- srebra.

Fotografie na papierze mają kolor:

- szary
- brązowy.

Fotograf może:

- sam zrobić papier
- kupić papier w sklepie.

Papieru żelatynowo-srebrowego używa się nadal.

Ile czasu potrzebuję na zobaczenie wystawy?

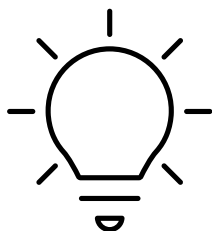
Wystawa jest w 1 sali.

Jeśli masz mało czasu, zwiedzisz wystawę w **20 minut**.

Jeśli chcesz uważnie obejrzeć wystawę i czytać opisy, zwiedzisz wystawę w **1 godzinę**.

Wskazówki dotyczące zmysłów

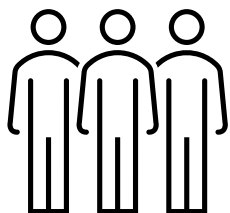
światło

Część wystawy jest jasna.

Część wystawy jest ciemna.

Niektóre rzeczy są oświetlone.

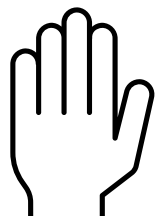

tłum

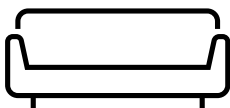
Wystawa jest w 1 sali.

Jeśli będzie dużo osób, może być ciasno.

dotyk

Na wystawie nie ma rzeczy do dotykania

odpoczynek

Na wystawie jest ławeczka. Możesz na niej odpocząć.

Informacje o wystawie **Monochrom. Wszystkie kolory tęczy** w tekście łatwym do czytania i zrozumienia

Tekst przygotowała Aleksandra Sztajerwald.

Tekst sprawdziła Agnieszka Olszewska.

Tekst skonsultował Bartłomiej Osiński.

Na pierwszej stronie jest europejskie logo tekstu łatwego do czytania.

To oznacza, że tekst jest napisany zgodnie ze standardem tekstu łatwego do czytania.

Więcej o tekście łatwym i zasadach przeczytasz na stronie organizacji Inclusion Europe.

[Link do strony internetowej.](#)

MuFo

Muzeum Fotografii
w Krakowie